

A photograph of a bookshelf with green and blue books. The top row shows two stacks of green books, and the bottom row shows two stacks of blue books. The books are arranged in a grid pattern on a dark blue shelf. A red banner with white text is overlaid on the bottom left of the image.

Invoeringstoets Woo

Resultaten

Open Donderdag

18 januari 2024

Auteurs

Wouter Elsenburg, Nils Verheuvél

INTRODUCTIE ONDERZOEK

- SEO Economisch Onderzoek heeft invoeringstoets Wet open overheid uitgevoerd
 - Formele opdrachtgever was ministerie van BZK
 - Breed samengestelde commissie (wetenschap, VNG, journalistiek, ministerie, IMI) begeleidde het onderzoek inhoudelijk
- Onderzoek bestaat uit enquêtes, interviews, literatuurstudie en focusgroepen
 - Ook gebruik mogen maken van resultaten van het ACOI-onderzoek onder journalisten
- Onderzoeksvraag
 - Knelpunten, best practices, neveneffecten
 - Aanbevelingen voor geconstateerde knelpunten

CONCLUSIES

- Overheidsorganisaties voeren de Woo niet goed
- De onvoldoende uitvoering ligt voor een deel in de beperkte capaciteit
- Daarnaast ontbreekt het aan sturing en aan prioriteit bij de uitvoering van de Woo
- Ruimere openbaarheidswetgeving leidt via omvangrijke Woo-verzoeken tot een grote uitvoeringslast
- Best practices worden breed onderschreven, maar nog beperkt toegepast
- De onvoldoende uitvoering schaadt het vertrouwen en bemoeilijkt zo het proces
- De Woo draagt (net als de Wob) bij aan juridisering van de relatie tussen overheid en burger
- Veel ambtenaren ervaren dat ze minder professioneel kunnen adviseren in hun werk
- Rol ACOI

AANBEVELINGEN

Gericht op verbetering van het Woo-proces

1. Zet stappen die wederzijds vertrouwen herstellen (en daarmee het proces versnellen)
2. Zorg voor goede inrichting Woo-proces en zet daarbij meer in op informatiespecialisten
3. Verhoog prioriteit en sturing op doorlooptijden en zorg voor een cultuur van openheid
4. Breng periodiek in kaart wat de werklast is die gemoeid is met een goede uitvoering van de Woo

AANBEVELINGEN

Rond het wettelijke kader

1. Veranker de processtappen voor grote Woo-verzoeken
2. Koppel beperkingen niet aan informatiedragers
3. Maximeer het aantal op te vragen documenten voor niet-journalisten
4. Stel een handreiking op voor de vertrouwelijke voorinzage
5. Werk met aparte verdagingstermijnen voor grote en kleine verzoeken
6. Verlaag de eisen die gelden voor de antimisbruikbepaling
7. Herformuleer de i-grond bij de uitzonderingsgronden om ruimhartige toepassing te beperken
8. Overweeg het instellen van een relatieve uitzonderingsgrond voor documenten van beperkt belang
9. Onderzoek de mogelijkheid tot bezwaar bij een onafhankelijk instituut
10. Stel een handreiking op voor de inspanningsverplichting bij actieve openbaarheid
11. Onderzoek een 'digitale vingerafdruk' voor documenten die reeds openbaar zijn

VRAGEN?

Download het rapport →

